

Büyükşehir Belediyesi Kanununun Uygulanmasına İlişkin Hususlar

10.07.2004 tarihinde kabul edilen 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunun 31 inci maddesiyle 3030 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul  Hakkında Kanun ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırıldığından, 5216 sayılı Kanunun uygulanmasına ilişkin olarak İçişleri Bakanlığı açıklamalarına ilişkin.

T.C.

İÇİŞLERİ BAKANLIęI

Mahalli İdareler Genel Müdürlüęü

3.8.2004

SAYI : B050MAH0650002/ 81137 (50-51)-04

KONU:

GENELGE

2004/119

..... **VALİLİğİNE**

TBMM tarafından 10.07.2004 tarihinde kabul edilen 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu 23 Temmuz 2004 tarihli ve 25531 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak y r rl ğ e girmiş olup, bu Kanunun 31 inci maddesiyle de 27.06.1984 tarihli ve 3030 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul  Hakkında Kanun ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmış bulunmaktadır. Buna istinaden 5216 sayılı Kanunun uygulanmasına ilişkin

olarak aşağıdaki açıklamaların yapılması uygun görölmüştür.

İsımlendirme

Bundan böyle büyükşehir kapsamında ilçe kurulmadan oluşturulan ve halen “alt kademe” olarak adlandırılan belediyeler 5216 sayılı Kanunun 3/d bendi gereğince “ilk kademe” belediyeleri olarak adlandırılacaktır.

Yetki Paylaşımı

Büyükşehir belediyeleri ile büyükşehir kapsamındaki ilçe ve ilk kademe belediyelerinin görev ve yetkileri 5216 sayılı Kanunla yeniden düzenlenmiştir. Büyükşehir belediyelerinin görev ve yetkileri 7 nci madde başta olmak üzere Kanunun ilgili maddelerinde sayılmış, ilçe ve ilk kademe belediyeleri ise bu Kanun ve diğeri kanunlarla belediyelere verilmiş olan diğeri görev ve yetkilerle donatılmıştır.

Koordinasyon Merkezleri

Kanunla yetki ve görevleri yeniden düzenlenen Altyapı Koordinasyon Merkezi ile Ulaşım Koordinasyon Merkezi, çalışmalarına 5216 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak devam edecektir. Koordinasyon merkezleriyle ilgili yönetmelikler yayınlanıncaya kadar, 5216 sayılı Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda mevcut Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri ve Fon Yönetmeliğinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanacaktır.

Büyükşehir Belediye Meclisi Toplantıları

Kanunla büyükşehir belediye meclislerinin toplanması ve meclis kararlarının kesinleşmesi için yeni esaslar öngörölmüş olup bu çerçevede;

a) Kanunun 13 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca büyükşehir belediye meclisleri her ayın ikinci haftasında toplanacak ve toplantı süresi bütçe görüşmeleri hariç beş günü geçemeyecektir.

b) Beş günlük toplantı süresi kesintisiz olabileceğı gibi meclisin alacağı kararla resmi bayram ve tatil günlerinde ara verilerek de uygulanabilecektir. Toplantı süresi meclisin gündemine göre beş günden az tutulabilecektir. Ancak, huzur hakkının ödenmesinde fiilen toplantının yapıldığı gün sayısı esas alınacaktır.

c) Büyükşehir belediye meclisleri, Kanunun yayımından sonraki ilk olağan toplantısını Ağustos’un ikinci haftasında yapacaklar ve gündemdeki konularla birlikte 13 üncü

maddenin birinci fıkrasına uygun olarak müteakip toplantı gününü de tespit edeceklerdir. Her ayın ikinci haftası ibaresi o ayın ikinci pazartesi günü olarak anlaşılmalıdır.

d) İlçe ve ilk kademe belediyesi olarak büyükşehir belediyesine katılan belediyeler, büyükşehir belediye meclisinde seçiliş sıralarına göre tespit edilecek ilçeler beşte bir, ilk kademeler onda bir oranında meclis üyesi ile temsil edilecek olup buna göre belediye başkanı dışında meclis üye sayısı dokuz olan belediyeler büyükşehir belediye meclisine belediye başkanı dışında üye gönderemeyecektir.

Bu madde gereğince Büyükşehir belediye meclisine katılacak üyeler ilgili ilçe seçim kurulu başkanlıklarından sorulacaktır.

Ayrıca Kanunun 6 ıncı maddesindeki düzenlemeye göre üyelerin hesaplanmasında tama ulaşmayan kesirler de dikkate alınmayacaktır.

e) Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında Kasım ayı toplantısının dönem başı toplantısı olduğu belirtildiğinden, halen görevde bulunan ihtisas komisyonları üyeleri Kasım ayına kadar görevlerine devam edeceklerdir, ancak Kanunda kurulması zorunlu bulunan komisyonlardan kurulmamış komisyonlar varsa bunlar Ağustos 2004 tarihinde yapılan toplantıda teşkil edilecektir.

f) Meclis başkan vekilleri ve katip üyelerin seçimi ile meclisin çalışma esas ve usulü hakkında bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 1580 sayılı Belediye Kanunu ile Belediye Meclisinin Çalışma Usulüne Dair Belediye Kanununun 59 uncu Maddesine Göre Düzenlenen Yönetmeliğin bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanacaktır.

Meclis Kararlarının Kesinleşmesi ve Valiliğe Teslimi

Kanununun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrası gereğince büyükşehir belediye meclisi kararlarının uygulanmadan önce mülki amire gönderilmesi zorunludur. Bu nedenle;

a) Büyükşehir belediye başkanı tarafından yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar kararın alınmasından itibaren,

b) Yeniden görüşülmesi istenilen kararlardan meclisin ısrarı ile kesinleşenler ise kesinleşme tarihinden itibaren,

En geç yedi gün içerisinde büyükşehir belediye başkanı tarafından valiye gönderilecektir.

Valililer, kendilerine gönderilen bu kararların; kararın tarihini, sayısını, konusunu ve ne şekilde kesinleştiğini (yeniden görüşülmesinin istenip istenmediği) belirtir şekilde teslim

alacaklardır. Kararların tesliminde ilgili zimmet defteri teslim alan tarafından imzalanacaktır. Teslim alınan kararlar, sayfa sayısı vali tarafından onaylanmış bir deftere kaydedilecektir. Valilikler tarafından kullanılacak meclis kararları kayıt ve teslim alma defterinin örneği ektedir. (Ek 1)

Valilikler teslim alınan kararların aslını da bir dosyada muhafaza edeceklerdir. Valiler, belediye meclis kararlarının hukuka ve yürürlükteki mevzuata aykırılığını tespit ederlerse ilgili kararın iptali için, idari yargıya müracaat edeceklerdir.

Büyükşehir Belediye Encümeni

Kanunun 16 ncı maddesi, büyükşehir belediye encümeninin yapısını değiştirmiş ve meclisin her yılın ilk olağan toplantısında kendi üyeleri arasından gizli oyla ve bir yıllığına seçeceği 5 üyenin de encümene katılmasını öngörmüştür. Kanunun yürürlüğe girmesinden sonraki yılın ilk olağan toplantısı yukarıda da belirtildiği üzere Ağustos (2004) ayında yapılacak toplantı olduğundan, bu toplantıda encümen üyelerinin seçimi de sağlanacaktır.

Encümenin atanmış üyelerinden genel sekreter ile mali hizmetler birim amiri dışında kalan üç üyeyi büyükşehir belediye başkanı tespit edecektir. Bu üç birim amiri büyükşehir belediye meclisinin encümene üye seçiminden önce tamamlanacaktır.

Büyükşehir Belediye Sınırlarının Yeniden Tespiti

a) Kanunun Geçici 2 nci maddesine göre, büyükşehir belediyesine dahil olacak belediyeler bakımından belediye mücavir alanının sınırı değil asıl belediye sınırı esas alınacaktır. Belediye sınırının her hangi bir kısmı Geçici 2 nci maddede belirtilen yarıçap alanı içinde kalıyor ve büyükşehir dahil oluyorsa bu belediyenin büyükşehir sınırları içerisinde kaldığı kabul edilecektir.

b) Kanunun Geçici 2 nci maddesi kapsamındaki tespit işlemlerinin yapılması ilgili valiliklerce sağlanacaktır. Yapılan tespitleri müteakip, büyükşehir sınırlarında kalan ilçe ve ilk kademe belediyeleri ile orman köyleri ve tüzel kişiliği kaldırılıp mahalleye dönüşen köylere ait listeler gereği için ilgili büyükşehir belediyesine bilgi için İçişleri Bakanlığına gönderilecektir.

c) Yukarıda da belirtildiği üzere, Kanunun Geçici 2 nci maddesi gereğince genişleyen sınırlar nedeniyle büyükşehir kapsamına alınan ilçe belediyelerinin büyükşehir ilçe belediyesi, diğer belediyelerin ise ilk kademe belediyeleri olarak tüzel kişilikleri devam edecektir.

Köylerin Statüsü ve Devam Eden Yatırımlar

a) Kanunun Geçici 2 nci maddesi gereği, Orman köyleri dışındaki köylerin tüzel kişiliği sona ererek mahalleye dönüşecektir. Orman köyleri ise mücavir alan haline gelecek ve bunların su ve kanalizasyon işleri büyükşehir belediyelerine bağlı Su ve Kanalizasyon İdarelerince yerine getirilecektir. Bu nedenle, mahalleye dönüşecek köyler ve bunların bağlanacağı belediyeler ile orman köylerinin durumlarını ilgilendiren işlere ilişkin çalışmalara, ilgili büyükşehir belediyelerince zaman geçirilmeden başlanacaktır.

b) 5216 sayılı Kanunun 2 nci maddesine göre mahalleye dönüşen köylerde başlamış bulunan işlerin niteliğine göre 2004 yılında bu iş için ayrılan ödeneklerin harcanmasına devam edilmesi, ilgili valiliklerin takdiri dahilindedir, ancak orman köylerinin su ve kanalizasyon işleri dışındaki hizmetleri bakımından köy statüsü devam etmektedir.

Hizmetlerin Devri

Daha önce ilgili belediyece yürütülen, ancak bu Kanunun yürürlüğe girmesi ile büyükşehir belediyelerince yürütülecek hizmetlere ilişkin araç, gereç, borç, alacak, tesis ve personel devrine ilişkin esaslar ilgili belediye ve büyükşehir belediyesi arasında bir protokol ile sağlanacaktır.

Personel devrinin söz konusu olduğu durumlarda yapılacak tespitleri müteakip, ilgili büyükşehir için kadro ihdası personel devreden belediye için kadro iptali istenecektir.

1580 sayılı Belediye Kanununun Uygulanması

5215 sayılı Belediye Kanunu, bazı maddeleri yeniden görüşülmek üzere Sayın Cumhurbaşkanınca TBMM Başkanlığına geri gönderildiğinden, 1580 sayılı Belediye Kanunu halen yürürlükte bulunmaktadır. Bu nedenle, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 28 inci maddesi uyarınca 1580 sayılı Belediye Kanunu ve diğer ilgili Kanunların bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin ilgisine göre büyükşehir, büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediyeleri hakkında uygulanmasına devam edilecektir.

Yukarıda belirtilen hususların gereğinin ifasıyla büyükşehir belediyesine duyurulması için bilgi ve gereğini önemle rica ederim.

Abdülkadir AKSU

Bakan

Ek 1: Kayıt defteri örneği

Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır,
Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, İzmir, İstanbul,
Kayseri, Kocaeli, Konya, Mersin, Samsun
ve Sakarya Valiliklerine

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA